

ZAGADNIENIA INWESTYCYJNE

w świetle

prasy i literatury ekonomicznej zagranicą

NR. 19. Rok VII.

Treść numeru:

" Krótkoterminowe kredytowanie
organizacji wykonawczych "

Tłumaczył zespół.

Opracowanie redakcyjne
Z. Wołoszewicz.

Zródło:

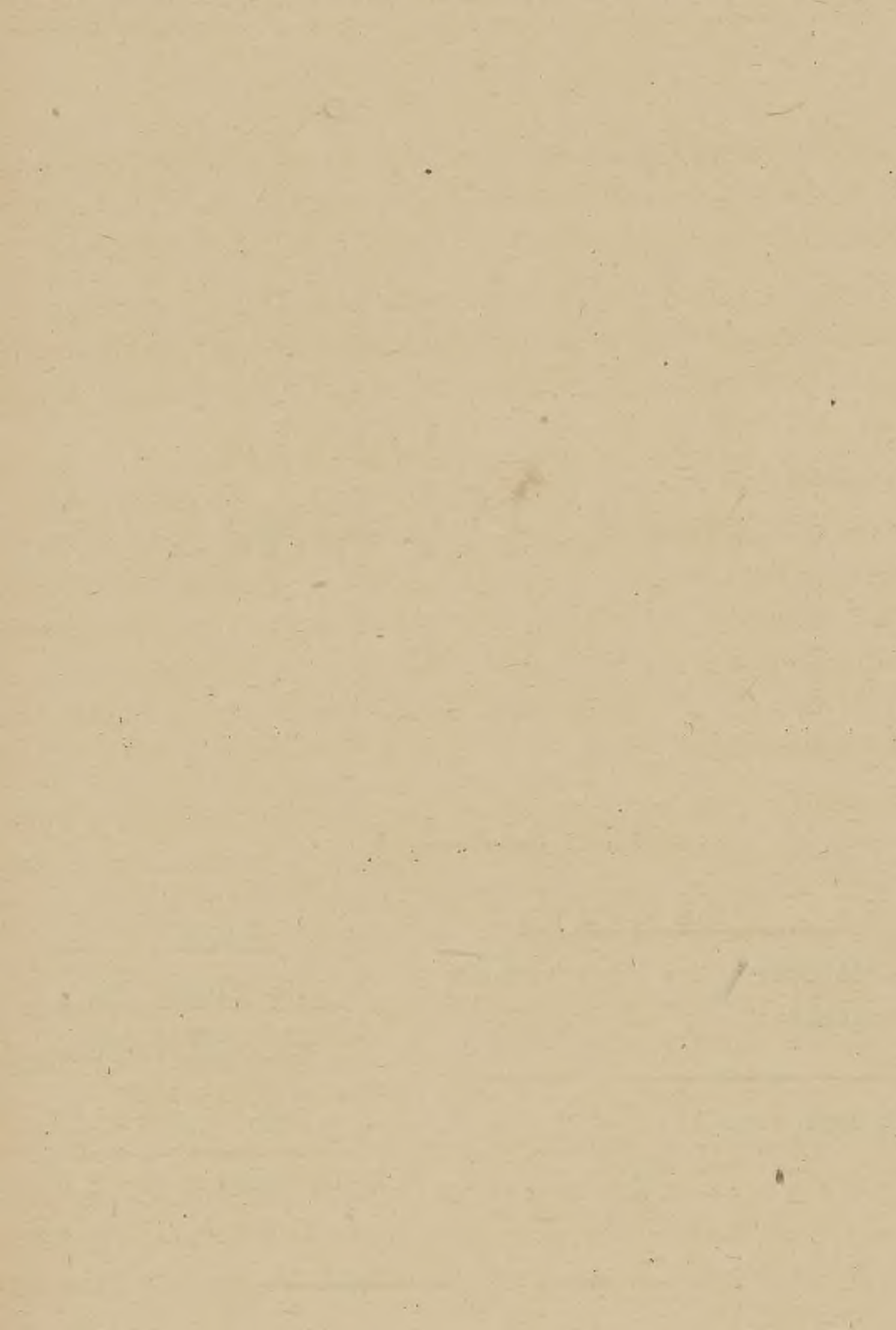
P.D. MICHAJLOW.

Tytuł oryginału:
"Dogowory i rasczoty
w kapitalnom
stroitielstwie"

Gosstroizdat-1951

Rozdział IX.

W A R S Z A W A

ROZDZIAŁ IX.

KROTKOTERMINOWE KREDYTOWANIE ORGANIZACJI WYKONAWCZYCH.

Podstawowymi zasadami krótkoterminowego kredytu bankowego są: planowy i określony ściśle jego charakter, spłacalność w ściśle ustalonych terminach oraz właściwe zabezpieczenie.

Zasada planowości i charakteru kredytowania normuje udzielanie kredytów na konkretne potrzeby organów gospodarczych zgodnie z zatwierdzonymi planami i z reguły w granicach zatwierdzonych limitów.

Obowiązek spłaty kredytów wynika stąd, że kredyt może być udzielony jedynie na przejściowe potrzeby organów gospodarczych, a bynajmniej nie na uzupełnienie środków obrotowych. Ponieważ potrzeba kredytu powinna po określonym czasie odpaść, organ gospodarczy nie ma prawa posiadać w obrocie zbędnych, nieprzewidzianych w planie środków i obowiązany jest spłacić sumę kredytu krótkoterminowego.

Spłata kredytu następuje w określonych terminach, będących podstawą kontroli bankowej, dotyczącej prawidłowości wykorzystania pożyczki, kontroli działalności i stanu środków materialnych organu gospodarczego.

Prombank udziela finansowanym przez niego wykonawczym organizacjom budowlano-montażowym, podległym ministerstwu (resortom), następujących kredytów krótkoterminowych:

- 1) na zaopatrzenie w materiały budowlane i pędne oraz paszę, w związku z sezonowym nasileniem robót i warunkami dostaw, przy uwzględnieniu wartości materiałów nie wyższej od ich planowego kosztu, t.j. z wyłączeniem z kosztu odchyleń od cen kosztorysowych;
- 2) na kapitalne remonty maszyn budowlanych i środków transportowych;
- 3) na opłacenie materiałów w przypadkach, gdy Prombank udzielił gwarancji dla rozliczeń między organizacjami wykonawczymi a dostawcą materiałów;

- 4) pod dokumenty inkasowe w drodze oraz towary rozładowane dla ułynnienia zbędnych zapasów i zbędnych wartości materiałowych;
- 5) na opłacenie kosztów zorganizowanego werbunku robotników.

Prombank udziela także kredytów pod dokumenty inkasowe w drodze - organizacjom zaopatrzeniowym trustów budowlanych oraz zleceniodawcom - na opłacenie przeterminowanych zadłużeń wobec organizacji budowlanych lub budowlano-montażowych, podległych ministerstwu budowy.

Kredyty krótkoterminowe udzielane pod dokumenty inkasowe w drodze na opłacenie materiałów, których rozliczenie gwarantował Prombank oraz kredyty udzielane zleceniodawcom na opłacenie przeterminowanych zadłużeń wobec organizacji wykonawczych - nie są limitowane.

Kredyt pod dokumenty inkasowe w drodze nie jest limitowany, ponieważ uruchamiany jest stosownie do faktycznego obrotu towarowego, wymagającego elastyczności działania ze strony banku.

Kredyty na opłacenie materiałów, za które rozliczenia gwarantował bank, nie są limitowane ze względu na rozliczeniowy charakter tych kredytów, mających zabezpieczyć interesy organizacji wykonawczych i dostawców.

Natomiast kredyt na zaopatrzenie w materiały budowlane i pędne oraz paszę - w związku z sezonowym nasileniem robót lub sezonowymi warunkami dostaw oraz na kapitalne remonty maszyn budowlanych i środków transportowych, udzielany jest w ramach zatwierdzonych przez Radę Ministrów ZSRR kwartalnych planów kredytowania wykonawczych organizacji budowlanych i budowlano-montażowych oraz limitów kredytów, ustalonych dla poszczególnych trustów budowlanych i budowlano-montażowych - na podstawie kwartalnych planów, przedstawianych zarządowi banku przez ministerstwa (resorty).

Określenie wysokości kredytu na zaopatrzenie w materiały budowlane w związku z sezonowym nasileniem robót.

Zapotrzebowanie na kredyt występuje wtedy, gdy program robót budowlano-montażowych, w związku z sezonowym nasileniem robót w kwartale następnym, wyższy jest od przeciętnego rocznego lub gdy niezbędny zapas materiałów budowlanych i pędnych oraz

paszy pod koniec planowanego kwartału przekracza normalne; przeciętne roczne pozostałości materiałów, pokrywanych przez wykonawcę z zaliczek, udzielonych przez zleceniodawców.

Zapotrzebowanie na kredyt na materiały budowlane w związku z sezonowym nasileniem robót określany jest na podstawie obliczenia w ustalonej formie. Zapotrzebowanie jest różnicą między środkami niezbędnymi do tworzenia planowego zapasu materiałów budowlanych na początku kwartału, na który planowano sezonowe nasilenie robót, a przeciętną roczną sumą zaliczek zleceniodawców na przygotowanie materiałów.

Planowy zapas materiałów budowlanych na początek kwartału o sezonowym nasileniu robót, określa się w drodze pomnożenia normatywu zapasu materiałów w dniach przez dzienne zużycie w kwartale.

Normatyw zapasu materiałów budowlanych określa się przez podzielenie rocznej sumy zaliczek, udzielanych przez zleceniodawców na przygotowanie materiałów, przez dzienne zużycie materiałów budowlanych w roku bieżącym.

Roczną sumę zaliczek zleceniodawcy na zaopatrzenie w materiały stanowią zaliczki udzielone przez niego - po potrąceniu pokrywanej z nich produkcji w toku i zaliczek, wypłaconych organizację wykonawczą - podwykonawcom.

Dzienne zużycie materiałów budowlanych w roku bieżącym określa się w drodze pomnożenia wartości rocznego programu robót przez procent materiałów i podzielenia przez ilość dni w roku. Dzienne zużycie materiałów budowlanych w kwartale o sezonowym nasileniu robót określa się w drodze podzielenia zapotrzebowania na materiały budowlane do wykonania programu robót w tym kwartale przez ilość dni.

Natomiast zapotrzebowanie na materiały budowlane do wykonania programu robót w kwartale o sezonowym nasileniu oblicza się w oparciu o wartość kwartalnego programu robót i procent materiałów w wartości programu rocznego.

Przykład. Wartość rocznego programu robót 400 milj. rb. Wartość programu robót w kwartale, w którym jest ich sezonowe nasilenie - 140 milj. rb. Procent materiałów w wartości rocznego programu robót (w/g danych organizacji budowy, o projekcie, roboczym organizacji robót) o zużyciu materiałów w ubiegłych miesią-

cach - 60 %. Zaliczki udzielone przez zleceńodawców - 10 % wartości programu rocznego, w tym na produkcję w toku 1,5 %, na zaliczki dla podwykonawców 5 milj. rb. Stąd zapotrzebowanie na materiały budowlane do wykonania programu w kwartale o sezonowym nasileniu robót wynosi:

$$\frac{140.000.000}{100} \cdot \frac{60}{100} = 84.000.000 \text{ milj. rb.}$$

Dzienne zużycie materiałów budowlanych w kwartale o sezonowym nasileniu robót wyniesie:

$$84.000.000 : 90 = 933.333 \text{ rb. (90 = ilości dni w kwartale).}$$

Dzienne zużycie materiałów budowlanych w roku bieżącym:

$$\frac{400.000.000}{360.100} \cdot \frac{60}{100} = 666.666 \text{ rb.}$$

Roczna suma zaliczek udzielonych przez zleceńodawców na przygotowanie materiałów:

$$\frac{400.000.000}{100} \cdot \frac{10}{100} = (1.5 \cdot \frac{400.000.000}{100} + 5.000.000 = 29.000.000 \text{ rb.}$$

Normatyw zapasu materiałów budowlanych: $29.000.000 : 666.666 = 43.5$ dnia.

Planowy zapas materiałów budowlanych na początek kwartału, w którym nastąpi sezonowe nasilenie robót:

$$933.333 \cdot 43.5 = 40.600.000 \text{ rb.}$$

Zapotrzebowanie na kredyt na materiały budowlane w związku z sezonowym nasileniem robót:

$$40.600.000 - 29.000.000 = 11.600.000 \text{ rb.}$$

Planowy zapas materiałów budowlanych na początek kwartału, w którym jest sezonowe nasilenie robót, można określić wzorem:

$$Z = \frac{R \cdot P}{Sr}$$

w którym R = rocznej sumie zaliczek zleceńodawców na przygotowanie materiałów, P = wartości programu robót w kwartale, w którym jest sezonowe nasilenie robót, Sr = przeciętnej kwartalnej wartości programu robót w danym roku.

Podany wzór wyraża się cyfrowo jak następuje:

$$Z = \frac{29.000.000}{100.000.000} \cdot \frac{140.000.000}{100} = 40.600.000 \text{ rb.}$$

Określenie wysokości kredytu na zaopatrzenie w materiały
budowlane i pędne oraz paszę w związku z sezonowymi warun-
kami dostaw.

Kredyt na sezonowe dostawy materiałów budowlanych i pęd-
nych oraz paszy udzielany jest w planowanym kwartale wtedy, gdy
ze względu na warunki transportu niezbędne jest stworzenie po-
nadnormatywnych zapasów dla wykonania programu robót.

Wysokość kredytu określa się na podstawie zgłoszenia
uwzględniającego czasokres, na który potrzebne są zapasy i war-
tość dziennego zużycia ich.

Naprzykład, jeśli okres unieruchomienia żeglugi trwa 120
dni i drewno nie może być w tym okresie dostarczane na budowę,
to przy dziennym zużyciu drewna na sumę 10 tys.rb. wysokość kre-
dytu na sezonowe dostawy tego materiału wyniesie 1.200.000 rb.
(120 · 10.000).

Określenie wysokości kredytu na kapitalne remonty
maszyn budowlanych i środków transportu.

Kredyt udzielany jest na poczet przyszłych odpisów amor-
tyzacyjnych, gdy istnieje rozpiętość między terminami wykonywania
kapitałnych remontów maszyn budowlanych i środków
transportu a terminami wpływów odpisów amortyzacji - w ramach
roku bieżącego.

Wysokość kredytu określa się w zgłoszeniu, obliczonym na
podstawie zatwierdzonego na kwartał przez ministra planu kapi-
tałnych remontów maszyn budowlanych i środków transportu oraz
planu wpływów z amortyzacji, przeznaczonej na kapitalne remonty,
w planowanym kwartale.

Na przykład roczny plan kapitałnych remontów zatwierdzo-
no na kwotę 2.000 tys.rb. z podziałem na kwartały.

I kwartał - 300 tys.rb., II kwartał - 400 tys.rb.,
III kwartał - 600 tys.rb., IV kwartał - 700 tys.rb. natomiast
wpływy amortyzacji wyniosą:

w I kwartale - 300 tys.rb., w II kwartale - 300 tys.rb.,
w III kwartale - 500 tys.rb., w IV kwartale - 900 tys.rb.

W przytoczonym przykładzie organizacji wykonawczej niezbędny jest kredyt w III kwartale w wysokości 100 tys. rb. i w IV kwartale - w wysokości 100 tys. rb. Kredyt ten zostanie spłacony w IV kwartale.

Pożyczek na kapitalne remonty maszyn budowlanych i środków transportu udziela bank organizacjom wykonawczym z terminami spłaty do 6 miesięcy i na bieżący rok. Bank nie udziela pożyczek ze spłatą z odpisów amortyzacyjnych roku przyszłego. Przy zatwierdzaniu planu kapitalnych remontów należy pamiętać, że rozpiętość w czasie między wykonaniem remontów a wpływami odpisów amortyzacyjnych, wynosząca więcej niż 6 miesięcy, nie może być pokryta pożyczką bankową.

Limity kredytów krótkoterminowych.

Wykazy rozdziału limitów kredytowych (zawiadomienia o limitach) ustalone dla trustów budowlano-montażowych przez ministerstwa (resorty) wspólnie z bankiem przedstawiają bankowi urzędy na następującym formularzu:

Do
(nazwa banku finansującego inwestycje)

Limit kredytów krótkoterminowych
na kwartał 19... r.

dla (nazwa organizacji wykonawczej
podległej ministerstwu

(w tys. rb.)

(suma)

I. Na zaopatrzenie w materiały budowlane w związku z sezonowym nasileniem robót:

1. Pozostałość materiałów budowlanych na koniec planowanego kwartału
2. Normatywna pozostałość materiałów budowlanych pokrywanych z zaliczek zleceńodawców
3. Limit kredytów bankowych (1-2)

II. Na zaopatrzenie w materiały budowlane i pędne oraz paszę w związku z sezonowymi warunkami dostaw

1. Wykaz materiałów objętych dostawami sezonowymi:

Wartość zapasu :
normatywnego :

- a)
- b)
- c)
- d)

2. Limit kredytów bankowych

III. Na kapitalne remonty maszyn budowlanych i środków transportu

Pieczęć

Podpisy

Wykonawcze trusty budowlano-montażowe przedkładają bankowi wykazy rozdziału limitów kredytowych między wchodzące w ich skład zarządy, biura, posiadające rachunki rozliczeniowe w danym banku.

Limit kredytowy może być w całości wykorzystany przez trust (służba techniczno-zaopatrzeniowa) - bez rozdziału między zarządy i biura, jeżeli całość lub część materiałów budowlanych przechowywana jest w magazynach bazy należącej do oddziału zaopatrzenia trustu.

Limity kredytowe nie podlegają także rozdziałowi, a wykorzystywane są przez trust wtedy, gdy podległe trustowi jednostki, pozostające na rozrachunku gospodarczym, włączono do rozliczeń wewnętrznych za pośrednictwem Biura Wzajemnych Rozliczeń (BWR).

Stosownie do paragrafu 25 "Zasad finansowania" bank ma prawo zezwalać na przekraczanie limitów kredytowych w obrębie kwartału do wysokości 25 %, z tym jednak, by zadłużenie trustów budowlano-montażowych nie przekraczało ustalonego limitu na koniec kwartału.

Bankom udzielono również prawa przyznawania - w okresie kwartałów - pożyczek tym organizacjom budowlano-montażowym, którym nie ustalono limitów kredytów krótkoterminowych. Uprawnienie to ograniczone jest warunkiem, że suma pożyczek udzielanych ponad ustalone limity - w okresie kwartału - nie może przekraczać 25 % ogólnej sumy limitów kredytów krótkoterminowych, którymi dysponuje dana placówka banku dla organizacji

wykonawczych na kwartał bieżący.

Zadłużenia z tytułu pożyczek krótkoterminowych, których spłatę odroczone na podstawie specjalnych uchwał Rady Ministrów ZSRR, nie włącza się do ustalonego limitu kredytowego.

Ministerstwom i trustom przy-sługuje prawo dokonywania, w uzgodnieniu z bankiem, ponownego podziału między podległe organizacje budowlane już przy-dzielonych limitów.

Ponowny podział dokonywany jest w drodze anulowania (zmniejszenia) limitów organizacji, która nie wykorzystwała ich i przekazania zwolnionego kredytu organizacji potrzebującej. Załatwienie formalności, związanych z przekazaniem kredytu, następuje po zawiadomieniu o zwolnieniu limitu.

Limity kredytów krótkoterminowych niewykorzystane przed końcem kwartału wygasają i przed otrzymaniem ich na nowy kwartał, pożyczki w ciężar limitu ubiegłego kwartału nie są udzielane.

Środki potrzebne organizacjom wykonawczym w związku z zapotrzebowaniem na kredyt krótkoterminowy przy dziela bank w formie pożyczek w granicach limitów kredytowych. Organizację wykonawczą obowiązuje przestrzeganie przepisów załatwiania formalności, związanych z otrzymywaną pożyczką oraz warunków jej udzielania i umarzania, określonych dla kredytu krótkoterminowego.

Ogólne zasady wypłacania i umarzania pożyczek krótkoterminowych.

Na każdy rodzaj kredytu krótkoterminowego bank otwiera organizacjom wykonawczym osobne rachunki pożyczek.

Dla otwarcia rachunku pożyczek organizacje obowiązane są przedstawić bankowi podanie o ustalonej formie, a przy odbiorze pożyczki - zobowiązania, wskazujące terminy spłaty pożyczki.

Przeterminowane zadłużenie z tytułu pożyczek spisuje bank, z zachowaniem ustalonej kolejności, z rachunków rozliczeniowych pożyczkobiorców, a w razie braku środków na tych rachunkach - z rachunków zaliczek.

Tryb wydawania i umarzania pożyczek zaciąganych w związku z sezonowym nasileniem robót i sezonowymi warunkami dostaw. W celu otrzymania pożyczki w związku z sezonowym nasileniem robót

lub sezonowymi warunkami dostaw, organizacja wykonawcza powinna przedstawić bankowi informację własnej księgowości o stanie zabezpieczenia zaliczek i pożyczek krótkoterminowych, sporządzoną na formularzu Nr.4-a.

Placówki banku przyjmują taką informację w ciągu 3-ch dni roboczych od daty jej sporządzenia.

Warunek ten stawiany jest dlatego, aby dane zawarte w informacji odzwierciedlały rzeczywisty stan zasobów materialnych organizacji wykonawczej na dzień, w którym zażądała ona kredytu.

Po otrzymaniu pożyczki organizacje wykonawcze mają obowiązek miesięcznego przedkładania informacji, sporządzonych na podstawie danych operacyjnych, nie później niż w dniu 5-go, a organizacje wykonawcze o rozgałęzionej sieci - nie później niż w dniu 10-go każdego miesiąca.

Jeżeli organizacja wykonawcza w ustalonym terminie nie złoży informacji na formularzu 4-a, bank wstrzymuje udzielanie jej nowych pożyczek i z 10-dniowym uprzedzeniem ściągą przedterminowo już udzielone pożyczki.

Ponadnormatywną pozostałość materiałów, opłaconych przez organizację wykonawczą w związku z sezonowym nasileniem robót, pokrywaną z pożyczek, określa się wzorem:

$$P = (M + N) - (Z + FD + FP),$$

w którym P = ponadnormatywnej pozostałości materiałów opłaconych przez organizację wykonawczą;

M = pozostałości materiałów budowlanych w magazynach organizacji wykonawczej;

N = niewykorzystanym pozostałościom na osobnych rachunkach i pozostałościom akredytyw wystawionych na opłacenie materiałów budowlanych;

Z = wysokości zaliczek udzielonych - zgodnie z normatywem - przez zleceńodawców; suma zaliczek powinna być równa sumie podanej w pkt.2 poz. I wykazu rozdziału limitów kredytowych;

FD = faktycznemu zadłużeniu wobec dostawców z tytułu kredytowanych materiałów budowlanych, objętych pozycjami "dostawcy - z tytułu akceptowanych faktur",
"dostawcy - z tytułu faktur nieopłaconych" i

"dostawcy - z tytułu należności niezafakturowanych";

FP = faktycznemu zadłużeniu z tytułu uprzednio zaciągniętych pożyczek na zaopatrzenie w materiały budowlane, z wyjątkiem zadłużenia z tytułu pożyczek, których spłatę odroczone na podstawie uchwał Rady Ministrów ZSRR, zaliczanego do rachunków pożyczek przeterminowanych i sprolongowanych.

W razie gdy wysokość zaliczek udzielonych przez zlecniodawców, po potrąceniu produkcji budowlano-montażowej w toku, pozostałości zaliczek, udzielonych podwykonawcom i pozostałości środków na osobnym bankowym rachunku zaliczek, wyższa jest od kwoty zaliczek zlecniodawców, udzielonych zgodnie z normatywem, t.j. przewyższa normatywną pozostałość materiałów budowlanych, pokrywaną zaliczkami zlecniodawców i podaną w wykazie rozdziału limitów kredytowych, zaliczki udzielane przez zlecniodawców obliczane są, dla określenia wysokości pożyczki, w kwocie faktycznie otrzymanej, a nie w kwocie normatywu.

Jeśli natomiast wysokość zaliczek, przewidzianych w umowach zlecniodawczych, po potrąceniu kwot umorzonych, jest mniejsza od podanej w zawiadomieniu limitowym sumy normatywnej pozostałości materiałów, pokrywanej z zaliczek zlecniodawców, to dla określania wysokości pożyczki uwzględnia się umowną wysokość zaliczki, z potrąceniem kwot już umorzonych.

Kwota pożyczki na pokrycie ponadnormatywnej pozostałości materiałów obliczona w ten sposób przelewana jest na rachunek rozliczeniowy wykonawczej organizacji budowlano-montażowej.

Ponadto, w granicach limitu kredytowego, prócz sumy pożyczki przelewanej na rachunek rozliczeniowy, opłacane jest i dodatkowo przenoszone w ciężar pożyczki zadłużenie organizacji wykonawczej z tytułu materiałów budowlanych, również mogą być ~~wykonywane~~ otwierane akredytywy i osobne rachunki na opłacanie materiałów budowlanych. Regulacja zobowiązań dokonywana jest w drodze wybrania odnośnych rachunków z kartoteki Nr.2 organizacji wykonawczej, bez ustalonej kolejności opłacania rachunków.

Przykład 1. Kwartalny limit kredytowy określono na 1.200 tys.rub. Pozostałość materiałów (M), akredytyw i osobnych rachunków (N) wynoszą 3.000 tys.rub., zaliczki udzielone przez zlecniodawców (Z) - 1.800 tys.rub., zadłużenie wobec dostaw --

ców (FD) - 200 tys.rb., zadłużenie z tytułu pożyczek na sezonową dostawę materiałów - 100 tys.rb.

W tym przypadku ponadnormatywna pozostałość materiałów opłaconych przez organizację wykonawczą (P) wyniesie (w tys.rb.)

$$3.000 - (1.800 + 200 + 100) = 3.000 - 2.100 = 900.$$

Kwotę 900 tys.rb., wypłacaną w formie pożyczki, przelewa się na rachunek rozliczeniowy organizacji wykonawczej. Ponadto w ciężar pożyczki spłaca się zadłużenie wobec dostawców w kwocie 200 tys.rb. Całość pożyczki wyniesie 1.100 tys.rb. wobec limitu kredytowego w wysokości 1.200 tys.rb.

Pozostały wolny limit kredytowy w sumie 100 tys.rb. organizacja wykonawcza ma prawo użyć na otwarcie akredytywy na opłacenie materiałów budowlanych.

P r z y k ł a d 2. Kwartalny limit kredytowy określono w kwocie 1.200 tys.rb., wartość materiałów wynosi 2.000 tys.rb., stan akredytyw i osobnych rachunków - 1.000 tys.rb.; pozostałość zaliczek, otrzymanych od zleceńodawców, po potrąceniu produkcji w toku, zwiększona o pozostałość zaliczek, wypłaconych podwykonawcom i pozostałość środków na odrębnym rachunku zaliczek wynosi 2.400 tys.rb. Pozostałość zaliczek zleceńodawców według normatywu równa jest kwocie 1.800 tys.rb., zadłużenie wobec dostawców - 200 tys.rb., zadłużenie z tytułu uprzednio otrzymanych pożyczek - 100 tys.rb.

W tym przypadku kwota pożyczki, przelana na rachunek rozliczeniowy organizacji wykonawczej, wyniesie (w tys.rb.):

$$2.000 + 1.000 - (2.400 + 200 + 100) = 3.000 - 2.700 = 300.$$

Jako pożyczkę można wypłacić kwotę 200 tys.rb. na spłacenie zadłużenia wobec dostawców. Przedsiębiorstwo wykonawcze może też wykorzystać kwotę 100 tys.rb. na otwarcie akredytywy na opłacenie materiałów.

W przykładzie tym do obliczenia przyjmuje się nienormatywną wysokość (1.800 tys.rb.), a faktyczną pozostałość zaliczki (2.400 tys.rb.), która wyższa jest od normatywu, rozliczenie zaś dokonywane jest w trybie, zabezpieczającym kredytowanie tylko niezbędnych zapasów materiałów budowlanych, które nie mają

pokrycia w zaliczkach, udzielonych przez zleceńodawców.

Pożyczki na materiały budowlane w związku z sezonowym nasileniem robót podlegają spłacie nie później niż w kwartale : następnym po planowanym.

Na przykład dla pożyczki, wypłaconej w II kwartale, terminem spłaty jest ostatni dzień III kwartału, to znaczy dzień 30 września.

Kalendarzowe terminy spłaty pożyczek ustalane są przez bank w uzgodnieniu z organizacjami wykonawczymi, występującymi w charakterze pożyczkobiorców. Terminy ustala się z uwzględnieniem wpływu środków za wykonane roboty na rachunki rozliczeniowe organizacji wykonawczych; mogą być one następnie - przy odpowiednim zabezpieczeniu - zmieniane na podstawie uzgodnienia między bankiem i pożyczkobiorcą. Zmiany mogą być dokonywane wyłącznie w ramach limitu uruchomionego na kwartał, w którym wyznacza się nowe terminy spłaty.

P r z y k ł a d 3. Pożyczkę w kwocie zł 200 tys.rb. wypłacono w II kwartale, z terminem spłaty w dniu 15 września. Organizacja wykonawcza, otrzymująca pożyczkę, ustaliła limit kredytowy na IV kwartał w kwocie 200 tys.zł.

W tym przypadku organizacja wykonawcza może wystąpić do banku o przesunięcie na IV kwartał terminu spłaty pożyczki, a bank może ustalić nowe terminy, jeśli stwierdzi na podstawie danych, że istnieje dostateczne zabezpieczenie pożyczki.

Natomiast jeśli limit kredytowy na IV kwartał wynosi 150 tys.rb., organizacja wykonawcza powinna spłacić do dnia 15 września kwotę 50 tys.rb., a na IV kwartał może przenieść spłatę tylko pozostałych 100 tys.rb.

Wysokość pożyczki na materiały budowlane w związku z sezonowymi warunkami dostaw określa wzór:

$$P = M - (NZ + ZP + ZD),$$

w którym:

P = wysokość pożyczki,

M = faktycznej pozostałości materiałów budowlanych i pędnych oraz paszy,

NZ = normatywnemu zapasowi materiałów budowlanych i pędnych oraz paszy,

ZP = zadłużeniu z tytułu uprzednio wypłaconych pożyczek na materiały budowlane i pędne oraz paszę,

ZD = zadłużeniu wobec dostawców za zapasy kredytowane.

Przy określaniu wysokości pożyczki bierze się w rachubę tylko te materiały budowlane i pędne oraz paszę, które wskazane są w zawiadomieniu, jako obiekty kredytowania.

P r z y k ł a d : Kwartalny limit kredytowy na opłacenie materiałów drzewnych i paszy wynosi 1.100 tys.rb. Pozostałość materiałów drzewnych i paszy (M) wynosi 1.200 tys.rb., zapas normatywny (N_z) - 200 tys.rb. Zadłużenie z tytułu pożyczek w związku z sezonowym nasileniem robót (ZP) - 200 tys.rb. Zadłużenie wobec dostawców (ZD) - 100 tys.rb.

Wysokość pożyczki wyniesie:

$$1.200 - (200 + 200 + 100) = 700,$$

które przelewane są na rachunek rozliczeniowy organizacji budowlanej, dysponującej ponadto kwotą 200 tys.rb. na opłacenie zadłużenia wobec dostawców i na wystawienie akredytyw na opłatę materiałów budowlanych.

Pożyczki, udzielone w związku z sezonowymi warunkami dostaw materiałów budowlanych i pędnych oraz paszy podlegają umarzaniu w terminach, ustalonych przez bank, w porozumieniu z organizacją wykonawczą. Uwzględnia się przy tym zużycie, a także i zmniejszenie zapasów w trakcie wykonywania budowy.

Jeżeli organizacja wykonawcza, posiadająca zadłużenie z tytułu pożyczek nie otrzyma w kwartale następnym limitów kredytowych lub jeśli jej zadłużenie okaże się wyższe od tych limitów - wówczas kwota zadłużenia, przewyższająca limit kredytowy, ściągana jest, niezależnie od ustalonych terminów spłaty pożyczek, nie później niż przed końcem kwartału, w którym ujawniono rozbieżność między zadłużeniem z tytułu pożyczek a limitami kredytowymi.

Zmiana terminów spłaty pożyczek na sezonowe dostawy materiałów dopuszczalna jest w tym samym trybie, co zmiana terminów spłaty pożyczek, udzielonych w związku z sezonowym nasileniem robót.

Tryb wypłacania i umarzania pożyczek krótkoterminowych
udzielanych organizacjom zaopatrzeniowym trustów wykonawczych
pod dokumenty inkasowe w drodze.

Kredyt pod dokumenty inkasowe "w drodze" wprowadzono w związku z akceptacyjną formą rozliczeń w celu pokrywania zapotrzebowania dostawców na środki, podczas gdy ich należności od nabywców są w drodze.

Własne środki obrotowe zabezpieczają jedynie stałe wydatki organizacji gospodarczych, jak np. wydatki, niezbędne na stworzenie normalnych zapasów surowców, materiałów, niezakończonych produkcji wyrobów gotowych i półfabrykatów.

Natomiast środki, ułożowane w towarach, załadowanych przez dostawców, ale nie opłaconych jeszcze przez nabywców, nie stanowią wielkości stałej.

Wielkość tych środków, pozostająca w zależności od rozliczeń z nabywcami, ich miejsca działania, równomierność dostawy i wyładunku towarów pokrywana jest nie z własnych środków obrotowych dostawców, a z kredytu bankowego.

Kredyt pod dokumenty inkasowe w drodze udzielany jest tylko tym organizacjom zaopatrzeniowym wykonawczych trustów budowlanych i montażowych, które rozliczają się z odbiorcami w trybie akceptacyjnym lub dokonują rozliczeń per saldo za pośrednictwem Biura Wzajemnych Rozliczeń (BWR).

Organizacje zaopatrzeniowe nie korzystają z kredytu pod dokumenty inkasowe w drodze, dotyczące materiałów, pozostawionych na odpowiedzialnym przechowaniu, ponieważ celem tego kredytu jest przyspieszenie wyładunków i rozliczeń.

Dokumentami inkasowymi, pod które udziela się pożyczek, są:

- w odniesieniu do rozliczeń zamiejscowych - przyjęte dla inkasa rozszczenia płatnicze oraz spisy faktur, dotyczących rozliczeń za pośrednictwem BWR i faktury za wyładunki, opiewające na sumy niższe od limitu, ustalonego dla rozliczeń za pośrednictwem banku;

- w odniesieniu do rozliczeń miejscowych - wykazy roszczeń płatniczych, przyjętych do inkasa oraz spisy faktur, dotyczących rozliczeń za pośrednictwem BWR, z adnotacją zarządzającego rachunkiem BWR, stwierdzającą przyjęcie do zarachowania faktur, wymienionych w spisie.

Kredyt pod dokumenty inkasowe w drodze udzielany jest w kwocie wartości materiałów i włączonych do faktur wydatków na transport, wartości opakowania oraz narzutów na ceny. Kredyt udzielany jest wyłącznie na podstawie dokumentów, które przedstawiono bankowi nie później, jak po upływie 3 dni po wyładowaniu (wydaniu) materiałów, nie licząc dnia wyładunku.

W stosunku do organizacji, korzystających z kredytu, a działających poza miejscowością, w której znajduje się bank, wolno przedłużyć termin przedstawienia dokumentów do 5-7 dni po wyładowaniu (wydaniu) materiałów, nie licząc dnia wyładunku.

W razie, gdy wyładunku materiałów dokonuje nie organizacja zaopatrzeniowa, wystawiająca fakturę, a jednostka, pozostająca na wewnętrznym rozrachunku gospodarczym, znajdująca się w innej miejscowości, termin przedłuża się o czas obiegu poczty lub dostawy dokumentów z miejsca wyładunku do miejscowości dostawcy.

Wysokość kredytu pod dokumenty inkasowe w drodze określa suma roszczeń płatniczych i wykazów, wymienionych w rozdziale A kartoteki inkasowej (zleceńodawców).

Kartoteka inkasowa (zleceńodawców) stanowi kartotekę organizacji zaopatrzeniowej, jako dostawcy.

Rozdział A tej kartoteki zawiera roszczenia płatnicze i wykazy, przyjęte przez bank na zabezpieczenie kredytu pod dokumenty inkasowe w drodze, udzielonego na okres obiegu tych dokumentów.

W rozdziale B kartoteki inkasowej znajdują się dokumenty, nie przyjęte przez bank na zabezpieczenie kredytu (dokumenty, przedstawione po upływie ustalonego terminu wyładunku, dokumenty, co do których nadeszły zawiadomienia banków o odmowie akceptacji lub w braku środków płatnika i t.p.).

Przychody i rozchody rozdziału A kartoteki odbijają się

na bilansie, natomiast przeniesienia roszczeń płatniczych z rozdziału A do rozdziału B nie powodują księgować w rachunkowości. Przeniesienia te wymagają specjalnej kontroli dla uniknięcia nieprawidłowego obliczenia zabezpieczenia.

Termin kredytowania pod dokumenty inkasowe w drodze ustalany jest z uwzględnieniem czasu niezbędnego dla podwójnego obiegu korespondencji między bankiem obsługującym organizację zaopatrzeniową a bankiem obsługującym płatnika, z dodaniem czasu potrzebnego na akceptację i opłacenie dokumentów inkasowych oraz ich sprawdzenie przez bank.

Okres obiegu korespondencji ustalany jest na podstawie stempli pocztowych na korespondencji, otrzymywanej od placówek bankowych, z którymi dana placówka banku jest w kontakcie korespondencyjnym; określa się go czasem, który upłynął od daty wysłania do daty otrzymania, rachując dzień wysłania i dzień otrzymania jako jeden dzień.

Przy obliczeniu czasu obiegu roszczeń płatniczych, adresowanych na odległe placówki banku, posiadające prawo przekazywania inkasowanych płatności w drodze telegraficznej, uwzględnia się jeden obieg pocztowy (od banku dostawcy do banku nabywcy).

Organizacje zaopatrzeniowe trustów wykonawczych objęte systemem rozliczeń wewnętrznych za pośrednictwem BWR korzystają z kredytu pod dokumenty inkasowe w drodze z terminem lo-dniowym. Pożyczka ściągana jest w oznaczonym terminie, niezależnie od daty opłacenia dokumentów inkasowych.

Dokumenty inkasowe przyjmowane są jako zabezpieczenie kredytu na następujące terminy :

- dla rozliczeń zamiejscowych, dla których ustalono lo-dniowy termin płatności, na czas podwójnego obiegu korespondencji z dodaniem 14 dni (10 dni - termin akceptacji i zapłaty, 4 dni - termin sprawdzenia dokumentów przez bank);
- dla rozliczeń zamiejscowych, dla których ustalono 3-dniowy termin płatności, na czas podwójnego obiegu korespondencji z dodaniem 8 dni (4 dni - termin akceptacji i zapłaty, 4 dni - termin sprawdzenia dokumentów przez bank);
- dla rozliczeń miejscowych - na 3 dni robocze, jeśli dostawcę

i nabywcę obsługuje ten sam bank i - na 4 dni robocze, jeśli dostawca i nabywca obsługiwani są przez różne, znajdujące się w tej samej miejscowości, placówki banku.

Przy ustalaniu terminów zabezpieczenia pożyczek nie bierze się w rachubę dnia przekazania dokumentu na inkaso.

Wyłączeniu zabezpieczenia kredytu pod dokumenty inkasowe w drodze, przed upływem terminu ich obiegu, podlegają zamiejscowe dokumenty inkasowe w przypadkach:

- 1) gdy zapłata z tytułu danego roszczenia płatniczego następuje przedterminowo;
- 2) gdy dostawca odwołuje roszczenia płatnicze przyjęte jako zabezpieczenie lub częściowo zmniejsza pierwotną ich sumę. Zabezpieczenie kredytu ulega wtedy zmniejszeniu o kwotę odwołaną lub o wysokość zmniejszenia sumy początkowej roszczenia płatniczego;
- 3) gdy nastąpiła częściowa odmowa akceptacji roszczenia przez nabywcę w związku z błędem arytmetycznym; wtedy zabezpieczenie ulega zmniejszeniu o kwotę częściowej odmowy akceptacji.

Z zabezpieczenia kredytu wyłączane są w dniu nadejścia terminu obiegu dokumentów wykazy roszczeń płatniczych z tytułu rozliczeń miejscowych oraz zamiejscowe dokumenty płatnicze, z tytułu których w dniu tym wpłynęły zapłaty albo dokonane zostały zarachowania, bądź też co do których nadeszły zawiadomienia z banków, obsługujących płatników, o braku środków na opłacenie roszczeń płatniczych lub o całkowitej albo też częściowej odmowie akceptacji.

Jeżeli do dnia upływu terminu ustalonego dla obiegu dokumentów nie nastąpiła zapłata albo nie nadeszło zawiadomienie banku płatnika o braku środków na zapłatę lub o uchyleniu się nabywcy od akceptacji, roszczenia płatnicze pozostają jako zabezpieczenie pożyczek, aż do wpływu zapłaty lub otrzymania zawiadomienia banku płatnika.

Oddział banku porównuje w dniach 5, 10, 15, 20, 25 i 30 miesiąca zadłużenie z tytułu pożyczek, udzielonych pod dokumenty inkasowe w drodze z posiadanym zabezpieczeniem w rozdziale A kartoteki inkasowej.

Przy regulowaniu rachunku pożyczek przyjmuje się jako zabezpieczenie zadłużenia dokumenty inkasowe według stanu z dnia operacyjnego.

Jeżeli zabezpieczenie jest wyższe od zadłużenia, organizacja zaopatrzeniowa może otrzymać kredyt uzupełniający - w granicach tej nadwyżki.

Kredyt załatwiany jest bez składania podań przez organizację zaopatrzeniową. Uzyskane środki, jeśli nie ma przeterminowanych pożyczek, przelewane są na rachunek rozliczeniowy danej organizacji. Organizacja zaopatrzeniowa może odmówić korzystania z kredytu uzupełniającego. Odmowę może bank przyjąć, jeśli w stosunku do rachunku rozliczeniowego organizacji zaopatrzeniowej nie zgłoszono pretensji, mającej moc dokumentów wykonawczych.

Jeśli natomiast kwota zabezpieczenia jest niższa od kwoty zadłużenia, brakującą sumę ściąga się z rachunku rozliczeniowego organizacji zaopatrzeniowej, a w braku środków na tym rachunku, przenosi się ją na rachunek pożyczek przeterminowanych.

Płatności z tytułu dokumentów inkasowych, przyjętych na zabezpieczenie kredytu, zaliczane są na rachunek rozliczeniowy organizacji zaopatrzeniowej, z wyjątkiem przypadków gdy sumy wpływające do dyspozycji organizacji tej przeznaczane są - z pominięciem rachunku rozliczeniowego - na umorzenie zadłużenia wobec banku.

Przy kredytowaniu organizacji zaopatrzeniowych pod dokumenty inkasowe w drodze placówki banku wykonują kontrolę pokrycia towarowego dokumentów i przestrzegania zasad rozliczeń oraz sprawdzają zadłużenia z tytułu pożyczek udzielanych pod dokumenty inkasowe w drodze wraz z danymi, dotyczącymi rachunku "Towary wyładowane" bilansu organizacji zaopatrzeniowej. Wyjaśniają one również przyczyny odchyleń i odwołań wezwań płatniczych oraz przyczyny odmowy akceptowania przez nabywców wezwań płatniczych, przyjętych na zabezpieczenie kredytu.

W razie ujawnienia nadużyć placówki bankowe stosują ustalone sankcje.

Tryb wypłacania i umarzania pożyczek krótkoterminowych udzielanych pod dokumenty inkasowe w drodze dla towarów ładowanych w trybie upłynnienia zbędnych zapasów materiałowych.

Pożyczek pod dokumenty inkasowe w drodze udziela się wykonawczym organizacjom budowlano-montażowym w miarę przedkładania dokumentów wyładowania lub wydania materiałów.

Pożyczkę udzieloną pod dokumenty inkasowe w drodze przelewa się na rachunek rozliczeniowy organizacji wykonawczej.

Przyjmowanie dokumentów inkasowych, stanowiących zabezpieczenie pożyczki, określenia wysokości i terminów spłaty pożyczek oraz kontrolowanie przez banki nakładów inwestycyjnych, dokonywane jest na tych samych zasadach co dla pożyczek pod dokumenty w drodze, udzielanych organizacjom zaopatrzeniowym trustów wykonawczych.

Tryb wypłacania i umarzania pożyczek krótkoterminowych na kapitalne remonty maszyn budowlanych i środków transportowych.

W celu otrzymania pożyczki na kapitalne remonty maszyn budowlanych i środków transportowych wykonawcze organizacje budowlano-montażowe powinny przedstawić bankowi informacje dotyczące:

- 1) wysokości środków na kapitalne remonty maszyn budowlanych i środków transportu, zatwierdzonych na dany rok przez ministerstwo dla trustu;
- 2) zatwierdzenia przez właściwy zarząd podziału na poszczególne kwartały rocznych rozmiarów kapitalnych remontów i wysokości amortyzacji, przeznaczonej na te cele;
- 3) dokonania przez trust - z rozbićciem na poszczególne kwartały - podziału między podległe jednostki rocznych rozmiarów kapitalnych remontów i wysokości amortyzacji, przeznaczonej na te cele - w granicach limitów, ustalonych dla trustu.

Kwota pożyczki przelewana jest na odrębny rachunek kapitalnych remontów organizacji wykonawczej, otwierany w banku, obsługującym daną organizację.

Umorzenia pożyczek dokonuje się w drodze spisania sumy z odrębnego rachunku kapitałnych remontów organizacji wykonawczej w terminach, ustalonych przez bank, w uzgodnieniu z pożyczkobiorcą - odpowiednio do dat wpływu odpisów amortyzacyjnych, przeznaczonych na kapitałne remonty.

Jeżeli w dniu spłaty pożyczki na odrębnych rachunkach kapitałnych remontów organizacji wykonawczej brak środków na spłatę, kwotę pożyczki egzekwuje się z rachunku rozliczeniowego organizacji wykonawczej.

W miarę natomiast wpływu środków na rachunek kapitałnych remontów kwota pożyczki ściągnięta z rachunku rozliczeniowego organizacji wykonawczej refundowana jest na dobro tego rachunku.

Tryb wypłacania i umarzania pożyczek krótkoterminowych udzielonych na opłacenie gwarantowanych przez bank rachunków dostawców.

Kredyt gwarancyjny udzielany jest wykonawczym organizacjom budowlano-montażowym lub oddziałom zaopatrzenia technicznego trustów, posiadającym rachunki rozliczeniowe w bankach, w celu zabezpieczenia nieprzerwanych dostaw podstawowych materiałów budowlanych i zwolnienia środków obrotowych zamrożonych w akredytywach. Kredyt gwarancyjny udzielany jest wyłącznie na opłacanie wskazanych w odnośnej uchwale Rządu ZSRR rodzajów materiałów oraz na rozliczenia z wymienionymi w niej dostawcami.

Pożyczki na opłacenie gwarantowanych przez bank rachunków za materiały udzielane są mimo przeterminowanego zadłużenia z tytułu uprzednio udzielonych pożyczek w przypadkach, gdy organizacje wykonawcze nie posiadają środków na rachunkach zaliczek i na rachunkach rozliczeniowych oraz w tych przypadkach, gdy organizacje te nie dysponują wolnymi limitami kredytowymi na sezonowe zaopatrzenie w materiały, mając odpowiednie zabezpieczenie.

Wypłata pożyczek następuje w wysokości sumy brakującej do opłacenia faktur, narzutów organizacji zaopatrzeniowych i kosztów transportu. Maksymalny termin spłaty pożyczki wynosi 25 dni, nie licząc dnia, w którym fakturę opłacono, ze środków uzyskanych z tej pożyczki.

Terminy spłaty przypadają na dzień 5, 10, 15, 20, 25, 30 każdego miesiąca. Jeśli termin spłaty przypada na dzień świąteczny,

to przenosi się go na następny po nim dzień roboczy.

Przy załatwianiu formalności związanych z kredytem gwarancyjnym organizacje wykonawcze wystawiają bankowi jedno zobowiązanie na cały okres kredytowania gwarancyjnego.

W przypadku niespłacenia w ustalonym terminie pożyczek, udzielonych na opłacenie gwarantowanych przez bank rachunków dostawców, odpowiednie sumy ściąga bank z rachunków rozliczeniowych pożyczkobiorców, a przy braku środków na tych rachunkach - z ich rachunków zaliczek.

Począwszy od dnia 1 stycznia 1951 r. pożyczek na opłacenie rachunków za materiały budowlane wyładowane pod gwarancją Prombanku można udzielać pod warunkiem posiadania przez wykonawcze organizacje własnych środków obrotowych i wykonaniu planu robót budowlano-montażowych. Posiadanie własnych środków obrotowych w ustalonej dla organizacji wykonawczej wysokości określa się w sposób następujący:

Do sumy własnych i zrównanych z nimi środków, wykazanych w wierszu 91 rozdziału A-I pasywów bilansu organizacji wykonawczej, dodaje się uwidocznioną w ramce tegoż rozdziału A-I w pozycjach 7,8 i 9 sumę pasywów normowanych (normalne zadłużenie za robociznę i płace pracowników, z tytułu zaakceptowanych faktur itd.) oraz sumę wiersza 96 rozdziału A-II pasywów bilansu (zobowiązania prolongowane okresowo), a następnie odejmuje się sumy wszystkich środków trwałych i odprowadzonych w/g wiersza 20 grupy A aktywów bilansu.

Wynikająca stąd różnica stanowi kwotę własnych środków organizacji wykonawczej, znajdujących się w obrocie. Kwota ta nie powinna być mniejsza od zatwierdzonego dla danej organizacji wykonawczej normatywu środków obrotowych podanego w wierszu 34 rozdziału B-I aktywów bilansu. Wykonanie planu robót przez organizację budowlano-montażową ustala się na podstawie danych formularza sprawozdawczego 26-KS (rozdział A "Wykonanie programu organizacji budowlanej").

Tryb wypłacania i umarzania pożyczek krótkoterminowych udzielanych zleceniodawcom na opłacenie przeterminowanych zobowiązań wobec organizacji wykonawczych z tytułu wykonanych robót budowlano-montażowych.

Pożyczki krótkoterminowe dla zleceniodawców na opłacenie prze-

terminowanych zobowiązań wobec organizacji wykonawczych udzielane są w granicach nie przekraczających, łącznie z wypłatami dokonanyymi na dzień załatwienia formalności pożyczki, kwoty rocznego tytułu zlecniodawcy, przyjętego przez Prombank do finansowania.

Pożyczki dla zlecniodawców udzielane przez banki nie są objęte ustalonymi dla nich limitami kredytowymi.

Wysokość pożyczki nie powinna przewyższać sumy rachunków przedstawionych zlecniodawcy przez organizację wykonawczą za wykonane na jego rzecz roboty budowlano-montażowe, przyjętych przez Prombank do zapłaty, lecz nie opłaconych z braku środków na rachunku bieżącym zlecniodawcy i z tej racji figurujących w kartotece Nr.2.

Pożyczki udzielane są na termin ze spłatą "po przedstawieniu", nie później jednak niż do czasu otrzymania limitu finansowania na kwartał następny. Pożyczki te są zabezpieczone wartościami towarowymi i materialnymi, należącymi do zlecniodawcy.

W miarę wpływu dowolnych środków na rachunek bieżący zlecniodawcy oddział Prombanku spisuje odpowiednie sumy na poczet umorzenia udzielonej zlecniodawcy pożyczki, uwzględniając ustaloną kolejność spłaty kredytów bankowych.

Jeśli pożyczka - w całości lub części - nie zostanie spłacona przed pierwszym dniem drugiego miesiąca kwartału, następnego po tym, w którym została udzielona, zobowiązanie z tytułu pożyczki oddział Prombanku traktuje jako przeterminowane.

Kontrola bankowa w zakresie zabezpieczenia i użycia pożyczek krótkoterminowych na określony cel.

Warunkami normalnego kredytowania organizacji wykonawczych są: zabezpieczenie i właściwe użycie pożyczek krótkoterminowych. Naruszenie tych warunków pociąga za sobą zmniejszenie, a w pewnych przypadkach - wstrzymanie kredytowania i przedterminowe ściąganie udzielonych pożyczek.

Placówki bankowe wykonują systematyczną kontrolę użycia pożyczek oraz stopnia ich zabezpieczenia na podstawie przedkładanych przez organizacje wykonawcze informacji, sporządzanych na formularzu Nr.4-a.

W razie gdy wysokość zaliczek udzielanych przez zleceniodawców, zgodnie z normatywem, jest mniejsza od faktycznej pozostałości po potrąceniu wartości produkcji w toku, pozostałości zaliczek wypłaconych podwykonawcom oraz pozostałości środków na bankowym rachunku zaliczek, sprawdzenia zabezpieczenia pożyczek dokonuje się po uwzględnieniu sumy zaliczki, porównywując sumy poz.9 rozdziału B informacji z sumą poz.9 rozdziału A tejże informacji.

Ponadto, zgodnie z normatywem wysokość zaliczek zleceniodawców, powinna być równa sumie podanej w pkt.2 poz.1 zawiadomienia limitowego, a więc - powinna stanowić normatyw niezbędny tylko do twórczenia zapasów podstawowych materiałów budowlanych.

Natomiast faktyczną kwotę zaliczki, włączaną do sumy poz.9 rozdziału B informacji, należy podać po potrąceniu wartości produkcji w toku, pozostałości zaliczek wypłaconych podwykonawcom i pozostałości środków na bankowym rachunku zaliczek, ponieważ w ciężar tej kwoty pokrywane są zapasy podstawowych materiałów budowlanych, a również i pozostałości produkcji w toku, zaliczki podwykonawców i kwoty na odrębnych rachunkach zaliczek.

Jeżeli jednak pozostałość zaliczek jest mniejsza od ich wysokości normatywnej, stopień zabezpieczenia pożyczek sprawdzany jest przez porównanie sumy poz.9 rozdziału B, po włączeniu do niej normatywu zaliczek zleceniodawców, zamiast faktycznej pozostałości zaliczek, otrzymanych od zleceniodawców, z sumą poz.9 rozdziału A, zawierającą pozostałość materiałów budowlanych, pozostałość akredytyw i rachunków otwieranych na opłacenie materiałów budowlanych, faktyczną pozostałość paszy i materiałów pędnych, pozostałość akredytyw i rachunków otwieranych na opłacenie paszy i materiałów pędnych tj. sumą obejmującą pozycje 1, 5, 7 i 8 rozdziału A.

Gdy zgodna z normatywem suma zaliczek jest większa od zaliczki, przewidzianej w umowie między stronami - przy uwzględnieniu już umorzonych kwot (np. jeżeli zaliczkę zmniejszono w związku ze zmniejszeniem objętości robót) - bank sprawdzając zabezpieczenie pożyczek potrąca część spłaconą.

Zobowiązania wobec dostawców z tytułu rozliczeń wewnątrz trustu nie są wyłączane z ogólnej sumy zobowiązań wobec dostawców.

Materiały na sprzedaż oraz materiały niechodliwe nie są uwzględniane do zabezpieczenia pożyczki i nie powinny być włączane

do pozostałości materiałów budowlanych, wykazywanej w poz.1 rozdziału A.

Jednocześnie ze sprawdzeniem zabezpieczenia pożyczek, udzielonych w związku z sezonowym nasileniem robót, sprawdza się zabezpieczenie pożyczek krótkoterminowych, udzielonych na sezonowe gromadzenie materiałów budowlanych i pędnych oraz paszy w związku z sezonowymi warunkami dostaw.

Zabezpieczenie pożyczek na sezonowe gromadzenie ustala się w drodze porównania zadłużenia wobec banku z tytułu pożyczek na sezonowe gromadzenie i na paszę oraz materiały pędne z pozostałością materiałów budowlanych, pochodzących z dostaw sezonowych, faktyczną pozostałością paszy i materiałów pędnych oraz pozostałością akredytyw i rachunków na opłacenie paszy i materiałów pędnych.

Jeżeli organizacja wykonawcza otrzymuje pożyczkę wyłącznie w związku z sezonowymi warunkami dostaw, stopień zabezpieczenia pożyczki sprawdzany jest w drodze porównania terminowego zadłużenia wobec banku z tytułu pożyczek na sezonowe gromadzenie, udzielonych w związku z sezonowymi warunkami dostaw i zadłużenia wobec banku z tytułu pożyczek na paszę i materiały pędne, pochodzące z dostaw sezonowych - z sumą pozostałości materiałów budowlanych i pędnych oraz paszy, pochodzących z dostaw sezonowych, po potrąceniu wartości zapasu normatywnego i zobowiązań wobec dostawców tych materiałów.

Niezabezpieczona część pożyczek krótkoterminowych umarza-
na jest, na polecenie banku, z rachunku rozliczeniowego organizac-
ji wykonawczej, zgodnie z ustaloną kolejnością spłaty pożyczek
krótkoterminowych, t.j. bezpośrednio po płatnościach na rzecz
budżetu.

Jeśli natomiast suma zabezpieczenia pożyczki jest wyższa
od kwoty udzielonego kredytu, to zn. suma poz.9 rozdziału A
informacji przewyższa sumę tej pozycji w rozdziale B, ^{fakt. ten} to nie sta-
nowi jeszcze podstawy do przelania różnicy na rachunek rozlicze-
niowy organizacji wykonawczej, a może być brany w rachubę przy
udzielaniu przez bank nowej pożyczki krótkoterminowej.

Nadwyżka sumy zabezpieczenia pożyczek na zwiększenie za-
pasów w związku z sezonowymi warunkami dostaw zaliczana jest

do zabezpieczenia (w razie jego niedostateczności) pożyczek, udzielanych na zaopatrzenie w materiały w związku z sezonowym nasileniem robót.

Po otrzymaniu bilansów organizacji wykonawczych bank sprawdza, czy informacje, sporządzone na formularzu Nr 4-a, odpowiadają danym bilansowym (formularz Nr 36 KS), i czy zgodne są:

- pozostałości materiałów budowlanych, podane w poz.1 rozdziału A informacji, z sumą, wykazaną w wierszu 35 bilansu (Materiały podstawowe), po potrąceniu sumy, wykazanej w wierszu 155 bilansu (Odchylenia od cen kosztorysowych na materiały) w części, dotyczącej materiałów podstawowych;
- pozostałość produkcji w toku, dotycząca robót budowlano-montażowych, podana w poz.2 rozdziału A informacji, z sumą, wykazaną w wierszu 37 bilansu (Produkcja w toku w zakresie robót budowlano-montażowych), po potrąceniu sum, wykazanych w wierszach 38 (Produkcja w toku w zakresie budownictwa domów indywidualnych) i 102 bilansu (Zleceniodawcy z tytułu opłaconych rachunków przejściowych);
- pozostałości zaliczek, wypłaconych podwykonawcom, zgodnie z poz.3 rozdziału A informacji, z sumą, podaną w wierszu 41 bilansu (Podwykonawcy z tytułu zaliczek);
- pozostałości akredytyw i rachunków, otwartych na opłacenie materiałów budowlanych i pędnych oraz paszy, z sumą wiersza 40 bilansu (Akredytywy i rachunki osobne), po potrąceniu akredytyw i rachunków, otwartych na opłacenie wartości materialnych, nie objętych kredytowaniem;
- pozostałość zaliczek, otrzymanych od zleceniodawców, podana w poz.2 rozdziału B informacji, z sumą, uwidocznioną w wierszu 100 bilansu (Zleceniodawcy z tytułu udzielonych zaliczek);
- zobowiązania wobec dostawców według pozycji 4a, 4b, 4c i 6 rozdziału B i uwagi 1 informacji, z sumami, podanymi w wierszach 93 (Dostawcy z tytułu akceptowanych faktur), 107 (Dostawcy z tytułu nieopłaconych w terminach faktur), 112 (Dostawcy z tytułu niezafakturowanych dostaw) bilansu, po potrąceniu z nich sumy wiersza 11 (Dostawcy z tytułu operacji

Kredytowanie budowy indywidualnych domów mieszkalnych
przeznaczonych na sprzedaż lub do przekazania ich na
rzecz robotników lub pracowników.

W razie udzielenia przez Radę Ministrów ZSRR ministerstwu (resortom) zezwolenia na budowę indywidualnych domów mieszkalnych, przeznaczonych na sprzedaż własnym robotnikom lub pracownikom, budowanie tych domów wykonywane jest z kredytów udzielanych przez banki komunalne.

Suma kredytów dla przedsiębiorstwa, któremu zezwolono na budowę indywidualnych domów mieszkalnych, przeznaczonych na sprzedaż własnym robotnikom lub pracownikom, ustalana jest na podstawie zatwierdzonego planu budowy.

W granicach tej sumy Bank Komunalny uruchamia przedsiębiorstwu kredyt po przedstawieniu przez nie zobowiązań terminowej spłaty zadłużenia z tytułu kredytu, informacji o wydzielaniu działki pod zabudowę oraz wykazu budowanych obiektów.

Jeżeli przedsiębiorstwo wykonuje budowę indywidualnych domów mieszkalnych przy pomocy wykonawczej organizacji budowlanej, bankowi należy przedstawić przy uruchamianiu kredytu umowę zleceńiową z wycenami.

Przy wykonywaniu budowy indywidualnych domów mieszkalnych systemem zleconym bank na zlecenie dyrektora przedsiębiorstwa przelewa na rachunek zaliczek organizacji wykonawczej zaliczkę w wysokości nie przekraczającą 15 % umownej wartości robót.

Zaliczka służy na pokrycie wydatków organizacji wykonawczej, związanych z tworzeniem niezbędnych zapasów podstawowych materiałów budowlanych, na pozostałości produkcji w toku oraz na przygotowanie działki pod budowę.

Sposób umorzenia zaliczki ustalany jest w umowie stron.

Rozliczenia z tytułu robót dokonywane są w trybie ustalonym dla finansowania budowy przy zleconym systemie robót, t.j. na podstawie dekadowych rachunków przejściowych, do których nie załącza się aktów odbioru (formularz Nr.2), a następnie - na podstawie rachunków miesięcznych, do których załącza się akta

odbioru robót, podpisane przez zleceniodawców.

Rozliczeń za te roboty można dokonywać i bez składania rachunków przejściowych, na podstawie akt dotyczących wykonanych przez budowę domów.

Dla uproszczenia rozliczeń można stosować wyceny sporządzane nie według elementów konstrukcyjnych lub ich zakończonych części, a według poszczególnych robót lub części np.: robót ziemnych, fundamentów, cokołów, ścian, krokwi i dachów, więźni dachowych, podłóg i ściłek działowych, wylotów drzwiowych i okiennych, pieców oraz zewnętrznych i wewnętrznych robót wykończeniowych.

Przy uproszczonym systemie zapłaty za wykonane roboty rozliczenie ostateczne z tytułu wybudowanego domu dokonywane jest po przedłożeniu Bankowi Komunalnemu aktu zdawczo-odbiorczego na gotowy dom.

Opłacanie dokumentów pieniężno-rozliczeniowych, dotyczących budownictwa indywidualnych domów mieszkalnych prowadzonego przez przedsiębiorstwo, dokonywane jest przez bank według zasad kontroli, ustalonej dla finansowania budownictwa inwestycyjnego.

Robotnik lub pracownik, który kupił dom od przedsiębiorstwa, ma prawo sprzedaż domowi przed upływem 10-ciu lat od daty nabycia wyłącznie temu przedsiębiorstwu, od którego dom nabył. Przedsiębiorstwu przysługuje prawo spłaty na rzecz Banku Komunalnego nieumorzonej części pożyczki z własnych środków obrotowych.

Natomiast opłacenia takiego zobowiązania w ciężar dotacji na nakłady inwestycyjne można dokonać jedynie za zezwoleniem Rządu, ponieważ indywidualnych domów mieszkalnych, wybudowanych na sprzedaż robotnikom lub pracownikom, nie wolno zaliczać do środków trwałych przedsiębiorstw.

=====

